

Kupujte
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

LUME XXV. — LETO XXV.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), AUGUST 26, 1942.

STEVILKA (NUMBER) 200

PRICETEK ODLOČILNE BITKE ZA POSEST MESTA STALINGRADA

Nemci napadajo Stalingrad z milijon vojakov. — Rusi so izvedli včeraj sedem protinapadov.

ODA TEGA VAŽNEGA MESTA BO V KRATKEM ODLOČENA

OSKVA, sredi, 26. avgusta. — Rusko vrhovno poveljstvo napoveduje, da so Rusi izvedli na točki severozapadno od Stalingrada, katerega napada ruski protinapadov. Rusi so izvedli na točki severozapadno od Stalingrada, katerega napada ruski protinapadov. Rusi so izvedli na točki severozapadno od Stalingrada, katerega napada ruski protinapadov.

gromne izgube Nemcev
poročilo naznanja, da
situacija "komplirana"
zmedena. "Naše čete od-
sovratnikove napade ter
sovratniku ogrom-

NEMŠKI PRITISK NA GORENJSKEM

racije v Kranju. — Italijani priznavajo nemoč osi-
v Jugoslaviji. — "Pasje groblje" v Črni gori. —
Četnik Kosta Pečanec ob Nedičevi strani.

poročilo iz Slovenije je
koncem februarja v Kra-
retiranih 74 oseb. Med a-
znani so bili ljudje vseh
in poklice. Med njimi je
množica žena. Obdolženi so
da so podpirali osvobodil-
fronto. Vsi aretiranci so bi-
peljani v zapore v Begu-
Med aretiranimi so bili tudi
lednji: Wedling Ivo, trgovec,
sin čevl. mojstra; sin
mag. farmacije; na-
željeznike postaje Topo-
in njegov sin; gospodinja Kr-
na, hčerka trafikanta na Sta-
post; sin vrvarja Sinkovca;
Ljube, sin vrvarja Sinkovca;
Ljube, sin vrvarja Sinkovca;
Ljube, sin vrvarja Sinkovca;

Četnik Pečanec — Nedičev hla-
pec
V gozdovih in planinah domi-
nira s svojo nacionalno organi-
zacija Draža Mihajlovič. To je
nekakšen slovenski de Gaulle,
ki deluje pod geslom pansrb-
stva. A četnik Kosta Pečanec
s svojo skupino se je odločil, da
pristopi k Nediču zato, da se ne
bi bojeval skupaj s partizani.

NAPAD NA ŽELEZNICO
BEOGRAD-ZAGREB
LONDON 22. avgusta (AP).
— Tukajšnji jugoslovanski kro-
gi poročajo, da je nov naval sa-
botaže preplaval Jugoslavijo in
dosegel svoj vrhunec v soboto,
ko je bil vržen iz tira ekspresni
vlak Zagreb — Beograd. 21 o-
seb je bilo mrtvih, 22 pa ranje-
nih.

Slike
Nocoj se bo kazalo najnovej-
še slike, o katerih je v dopisu
danes poročano. Pričetek točno
ob 7.45 uri v Knausovi dvorani.
Slike se bo kazalo pod avspicijo
Kulturnega vrta.

Slike
Nocoj se bo kazalo najnovej-
še slike, o katerih je v dopisu
danes poročano. Pričetek točno
ob 7.45 uri v Knausovi dvorani.
Slike se bo kazalo pod avspicijo
Kulturnega vrta.

Junaški boji slovenskih borcev za svobodo
v Sloveniji se bojuje gerilska
bojina Savinjske doline na
Dve stotni je skupine so izvr-
šile napad na kraj Ljubno, kjer
so uspeli, da popolnoma uničijo
nemške posadke in zaplenijo
precej vojnega materiala.
Prva stotnja Savinjske sku-
pine je št. dvakrat vdrla v Mo-
slo, kjer so Nemci proizvajali
barake, namenjene

Vojvoda Kentski ubit v letalski nezgodi v Škotski

Vojvoda se je nahajal kot nadzornik angleške bojne letalske sile na potu na Islandijo.

LONDON, 25. avgusta. — Vojvoda Kentski, star 39 let in najmlajši brat angleškega kralja George-a VI., je bil danes ubit, ko je v severni Škotski treščilo na zemljo ogromno Sunderland letalo, ki se je nahajalo na poletu na Islandijo. Z vojvodo vred je bila ubita vsa posadka letala.

Vojvoda se je nahajal na potu na Islandijo v svojstvu generalnega nadzornika angleške bojne zračne sile. — Vsi člani angleške kraljevske hiše so bili nemudoma obveščeni o njegovi smrti.

Angleže, med katerimi je bil vojvoda zelo priljubljen, je zaprepastila vest o njegovi nesrečni smrti.

Leta 1941 je bil vojvoda v Kanadi in Novofundlandiji ter je tedaj posetil tudi Zedinjene države, kjer je bil v Beli hiši gost predsednika Roosevelta in njegove soproge Mrs. Roosevelt.

Predsednik Roosevelt je tudi krstni boter njegovemu zadnjemu otroku, ki je bil rojen dne 4. julija.

Pokojni vojvoda je bil poročen z grško princeso Marino, s katero je imel tri otroke.

OČE DVANAJSTIH OTROK—PROSTO-VOLJEC

PITTSBURGH, 25. avgusta. — Johnu Josephu Tonerju, 42 let staremu električarju, se je končno uresničila njegova želja, da je bil sprejet v mornarico Zedinjenih držav. Toner se je ob prvi svetovni vojni prostovoljno prijavil, toda ni bil sprejet, ker je bila njegova rast dva palca pre nizka.

Zdaj pa je bil sprejet, ker so bile izpremenjene tožadvene vojaške oziroma mornariške regulacije. Toda razlika med tedaj in sedaj je ta: Takrat je bil še sam, danes pa ima ženo in dvanaest otrok. — Njegova žena pa pravi, da je ponosna nanj, ker smatra za svojo dolžnost, da na ta način služi svoji domovini.

Nov grob

Včeraj zjutraj je preminil v mestni bolnišnici Joseph Sacerich, star 51 let. Stanoval je na 15815 Trafalgar Ave. Pokojni je bil doma iz sela Pisarovina na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 28. leti. Tukaj zapuščala soprogo Mary, rojeno Markusic, sinove Josepha, Richarda in Georgea, hčeri Catherine in Mildred ter bratrance Georgea Rozicha, bivajočega v Beaver Falls, Pa. Bil je član društva Sloboda št. 235 HBZ in podr. št. 14 S. M. Z. Pred petimi meseci je še vodil trgovino z groceriji in mesom, na 16005 Waterloo Rd., katero pa je moral vsled bolezni opustiti. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8.30 uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzette in nato na Calvary pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostali pa naše sožalje!

Čitalniška seja

Članstvo čitalnice Slov. del. doma na Waterloo Rd. se vabi na redno sejo, ki se vrši nocoj, 26. avg. v navadnih prostorih. Pričetek ob 8. uri.

UMORI S POMOČJO STRUPENIH PLINOV

Radio postaja "Svoboda na Jugoslaviji" je poročala dne 17. avgusta, da so gestapovci, katerim je pomagala Nedičeva policija, aretirali v mesecu juniju preko 1.000 beograjskih meščanov, proti katerim ni bilo nobene obtožbe.

V skupinah od 50 do 100 oseb so jih zaprli v celice s posebno opremo, ter jih tam v prisotnosti in pod nadzorstvom nemških vojaških strokovnjakov zastrupili s strupenimi plini. V teku nekaj dni so na ta način pomorili vseh 1000 aretirancev.

JUGOSLOVANSKI OSVETNIKI NA STRAŽI

V Jugoslaviji je bil osnovan "Zbor osvobodilcev," ki se je zaklel, da bo pobil vse, ki sodelujejo z osiščem. — Draža Mihajlovič popolnoma močan sodnik.

Časnikar John A. Parris poroča iz Londona:

LONDON, 25. avgusta. — Nocoj se poroča, da so gestapovci, ki so pričeli izvajati nov teror proti jugoslovanskim patriotom, usmrtili v zadnjih 48 urah najmanj 100 oseb. Jugoslovanci pa je udarila nazaj z "zborom osvobodilcev," ki so se zakleli, da bodo pomorili vse javne uradnike, ki pomagajo osišču.

Jugoslovanska vlada v Londonu je pooblastila generala Draža Mihajloviča, da ima slednji pravico, označiti za izdajalce vse, ki delujejo za osišče, ter ima pravico odrediti njihovo eksekucijo po svojih osvetnikih. Osvetniki so že pričeli s svojim delom s tem, da so ubili profesorja Bulića, pomožnega načelnika srbskih fašističnih sil v Čačaku.

Izdelani so bili imeniki z imeni vseh ljudi v Jugoslaviji, ki sodelujejo z osiščem, in jugoslovanska vlada je posvarila po radiu vse ljudi v Jugoslaviji, da so vsi, ki sodelujejo z osiščem, obsojeni v smrt.

Med temi so: general Milan Nedić, lutkarski premier Jugoslavije; Ante Pavelić, načelnik "neodvisne" hrvatske države; Ljuba Ljotić, fašistični voditelj; Milan Acimović, minister notranjih zadev v Nedičevem kabinetu, in njegov pomočnik Čeka Djordjevič.

ANGLEŠKI BOMBNIKI NAPADLI GRČIJO

RIM, 25. avgusta. — Angleški bombniki so napadli Grčijo ter bombardirali italijanske otoke na Egejskem morju, med Grčijo in Turčijo.

Dalje naznanja isto radio-poročilo, da so bila tekom napada na neki osiščni konvoj na Sredozemskem morju sestreljena 3 angleška letala.

K vojakom

V petek dne 28. t. m. gre k vojakom Joseph Ujčić, to je že drugi sin dobro poznane družine Vinkota Ujčić, 1060 E. 72 St., kateri je poklican v ameriško armado. Sin Anton, ki služi že šest mesecev, je odšel pred par dnevi preko morja. Želimo jima srečen povratek!

Angleški težki bombniki zopet nad Porurjem

Pri napadu je sodelovalo najmanj 300 angleških bombnikov. — Najbolj sta bili prizadeti mesti Frankfurt in Wiesbaden.

LONDON, 25. avgusta. — Tekom noči je stotine težkih angleških bombnikov bombardiralo nemško industrijsko Porurje. Napada se je vdeležilo nad 300 bombnikov, ki so vrgli tisoče eksplozivnih in užigalnih bomb na nemška industrijska mesta, zlasti na Frankfurt in Wiesbaden.

Angleško ministrstvo letalske sile naznanja, da se ni vrnilo s tega poleta, 16 bombnikov, na česar podlaga se lahko izračuna, koliko bombnikov je sodelovalo pri tem napadu, kajti povprečne izgube ne znašajo nikoli nad 5 odstotkov.

Dočim so težki bombniki, med katerimi so nekateri nosili po osem ton bomb, napadli Nemičjo, so angleška bojna letala napadla železniške objekte v Holandiji in Belgiji, kjer je bilo uničenih mnogo lokomotiv. Angleški bombniki niso zadeli skoro na nikak odgovor.

DOLGA SMOĐKA ZA CHURCHILLA

KAIRO, Egipt, 24. avgusta. — Ko se je premier Churchill na svojem povratku iz Moskve ustavil v Egiptu, mu je ob tej priliki podaril egiptski kralj Farouk 12 palcev dolgo smodko.

Kralj je rekel Churchill, da mu je znano, da slednji rad kadil cigare, zato mu hoče eno podariti. Churchill se mu je zahvalil ter jo takoj prižgal, rekoč, da je to najdaljša smodka, kar jih je še kdaj kadil.

Ko je premier odšel od kralja, s katerim je imel dolg razgovor, je še vedno vlek na svoji smodki.

ZDRAVNIK UBIT V KOLIZIJI

WAUSEON, O. 24. avgusta. Dr. James L. Adams iz Barber-tona, star 36 let, je umrl v tujakšnji Memorial bolnišnici, kjer je podlegel poškodbam, ki jih je dobil v avtni koliziji na Route 20.

ELEKTRIKA USMRTLILA DEČKA

COLUMBUS, 25. avgusta. — Charles Burdette, 15 let stari deček, je umrl danes v neki tujakšnji bolnišnici, ker ga je zadela električni tok, ko je tekom igranja splezal na neki drog, preko katerega so bile napete električne žice.

RUSKI BOMBNIKI NAPADLI HELSINKI

HELSINKI, Finska, 25. avgusta. — Ruski bombniki so tekom noči napadli okraj tega mesta. Napad ruskih bombnikov je bil koncentriran na vojaške objekte ter na nemške in finske čete, nameščene izven mesta.

Novorojenka umrla

V Huron Rd. bolnišnici je umrla staršerica Louis in Sophie Gorsha novorojenka. Družina stanuje na 1166 E. 60 St. Dekliško ime matere je bilo Roglič. Pogreb se vrši danes popoldne ob 1. uri iz Zakrjaskovega pogrebnega zavoda, 6016 St. Clair Ave. Naše sožalje!

JAPONCI SI PRIZADEVAJO STRETI AMERIŠKO OFENZIVO

Pri Solomonih se vrši srdita bitka med ameriško pomorsko in zračno silo ter japonskim brodomjem.

AMERIŠKI LETALCI POŠKODOVALI ŽE MNOGO JAPONSKIH LADIJ

WASHINGTON, 25. avgusta. — Ameriške armadne, mornariške in zračne sile so zapletene v smrtonosnem boju z ogromno japonsko mornarico, ki si prizadeva streti ameriško ofenzivo na Solomonih.

Sovražnik ima že velike izgube. Današnja prva poročila naznanjajo, da je ameriška mornarica povzročila sovražniku že velike izgube. Poročila ne omenjajo ameriških izgub, naznanjajo pa o bombardiranju in torpediranju sovražnih ladij s sledečimi rezultati:

Zadete japonske ladje
Neka velika japonska matična ladja, nosilka letal je bila zadeta po štirih bombah ameriških letalcev.

Neka manjša matična ladja je bila težko poškodovana po naših letalcih.

Neka križarka težko poškodovana bo bombah letalcev.

Več križark je bilo zadetih po bombah ameriške zračne sile.

Poleg teh pa sta bili večerjati z bombami neka japonska križarka in neka transportna ladja. Obe ladji sta se vneli.

Amerikanci so pripravljene
Ameriška mornarika in zračna sila sta pripravljene na silen japonski napad, toda sta tudi pripravljene zadati Japoncem skeleče udarce.

GOEBBELS PRIČAKUJE DRUGO ZIMO V RUSIJI

LONDON, 24. avgusta. — Dr. Joseph Goebbels, nemški propagandni minister, je izjavil, da Nemčija še ne pričakuje to zimo zmage na ruski fronti.

Dr. Goebbels je izjavil, da bo morala nemška armada prebiti še eno zimo na ruski fronti, kjer bo morala prestatati še mnogo težav in trpljenja.

100 MILJ NA GALONO GASOLINA

FORT MYERS, Fla., 24. avgusta. — Otis Brannen iz Fort Meyersa, agrikulturni administrator, je sam izgotovil motorno kolo, s katerim mu je mogoče prevoziti približno 100 milj na galono gasolinea. Brannen je instaliral na navadno kolo motor starega pralnega stroja, kontrolne naprave pa je pritril na ročajih kolesa in poceni vozilo je bilo gotovo.

Mraz v avgustu

Včeraj je bil v Clevelandu rekorden mrzel dan, ko je kazal termometer samo 50 stopinj toplote.

Horthyja ml., so ubili gestapovci

Budimpeštanski radio poroča, kakor naznanja list "New York Times," da Stefan Horthy, sin madžarskega regenta, admirala Horthyja, ki je služil kot vojaški pilot na ruski fronti, ni bil ubit v boju, temveč se je ubil, ko je njegovo letalo takoj po odletu z neke madžarske baze za fronto, treščilo na zemljo.

Delavski odbor odredil zvišanje mezd jeklarjem

Jeklarne, ki pripadajo United States Steel korporaciji, bodo morale zvišati mezdo za 5½ centa na uro.

WASHINGTON, 25. avgusta. — Vojni delavski odbor je danes ukazal United States Steel korporaciji pridruženim jeklar-nam, da morajo svojim 250.000 delavcem zvišati mezde za 5 in pol centa na uro (44 centov za osemurno delo). Odredba postaja učinkovita že za dobo pred šestimi meseci, dasi kompanije pravijo, da so njihove pogodbe glede starih mezd potekle šele pred dvema tednoma.

Odbor je dalje odredil, kakor v zadevi "Little Steala" pretekli mesec, pravico unijskega včlanjenja, check-off sistem pri odteganju unijskih prispevkov in jamstvo glede minimalnih dnevnih mezd.

Glasovanje glede zvišanja mezd je bilo soglasno. Zvišanje mezd je retroaktivno s 15. februarjem, kar pomeni, da bodo morali delodajalci izplačati od tega dne dalje določene poviške.

SVOJ POGREBNI GOVOR JE IMEL

BEAR CREEK, Ark., 24. avgusta. — Uverjen, da bo umrl v bližnji bodočnosti, je imel 85 let stari duhovnik Rev. F. L. Firestone svoj lastni "nagrobni" govor, katerega je poslušalo več stotin njegovih župljanov.

Rev. Firestone, ki se zdi čil in zdrav, je dovršil vse predpriprave za svoj pogreb, med tem je dal tudi izkopati svoj grob. Krsto pa so izdelali po njegovih navodilih že pred dvanaajstimi leti.

POTRES V REPUBLIKI PERU

LIMA, Peru, 25. avgusta. — Ko je potres potresel kraja Nasca in Ica, je bilo ubitih najmanj 22, ranjenih pa 50 oseb.

V Nasci je bilo dvajset oseb ubitih, 50 pa ranjenih. V tem kraju je bilo tudi podrtih nad 30 odstotkov poslopij.

V kraju Ica pa sta bila ubita neka ženska in otrok in porušili se je zvonik, neke cerkve. — Potres so poldrugo minuto čutili tudi v Limi, kjer je popokalo nekaj zidov.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SODRAŽICA!

1,500 MRTVIH PRI POŽIGU SODRAŽICE

LONDON, 21. avgusta (INS) — Po Reuterjevih vesteh iz Moskve, so Italijani pri požigu Sodražice v Sloveniji pobili 1,500 ljudi. Vse prebivalstvo tega mesta je bilo ali pomorjeno, ali pa je poginilo v plamenih.

Laške vojne oblasti so dale požgati vse slovenske vasi na stari meji, v odseku med Ljubljano in Grosupljem.

Ko so Nemci porušili češko premogarsko vas Lidice ter pomorili okoli 400 njenih moških prebivalcev, žene in otroke pa nagnali v razna koncentracijska taborišča, se je zgrozil in zgražal nad tem brutalnim dejanjem ves civilizirani svet, predvsem ljudstvo Zedinjenih držav, ki si ne more misliti življenja brez individualne osebne svobode. Prav je, da je našel ta zverski nacijski zločin, izvršen nad našim bratjskim češkim narodom v Zedinjenih državah toliko obsodbe in zgražanja, naglasiti želimo samo to, da je doživela Jugoslavija—Srbija, Hrvatska in Slovenija že nešteto takih Lidic, ne da bi se za njihovo usodo ali za usodo njihovega prebivalstva zmenila tukaj živa duša. Ameriško časopisje tozadevne vesti povsem rutinsko zabeleži in stvar je—pozabljena...

Nemci so izravnavali z zemljo nešteto srbskih krajev, kjer so masakrirali vse prebivalstvo od kraja—od dojenčkov do starcev—pa nismo še slišali, da bi to ali ono ameriško naselje izpremenilo svoje ime ter si nadelo na primer ime Užic ali drugih porušenih krajev, ki so jih Nemci uničili, kakor se je zgodilo nedavno v Illinoisu, kjer so z veliko slovesnostjo in ob navzočnosti Willkieja ter visokih vladnih funkcionarjev prekrstili neki kraj v Lidice.

Poleg Srbije sta prišli zdaj na vrsto tudi Slovenija in Hrvatska, kjer je pričela na debelo moriti in požigati pobesnela nacijsko-fašistična svojat. Dalmatinska in slovenska mesta in ostala naselja gore, njihovo prebivalstvo pada pod streli neusmiljenih krvnikov, v kolikor se mu ne posreči zbežati v gozdove, kjer se mora potikati kakor divje zveri, dočim je prebivalstvu okoliških vasi zažugano pod smrtno kaznijo, da ne sme dati tem potikajočim se brezdomcem ne strehe ne živila. Med kraji, ki jih je zadela ta grozna usoda, je bil tudi cvetoči slovenski trg Sodražica, katerega so Lahi izravnavali z zemljo, njegovo prebivalstvo pa postrelili in poklali!

Vse to je ameriško časopisje sicer zabeležilo, toda to je bilo tudi vse. Zakaj se ne spravi teh nezaslišanih zločinov pred forum poštene in pravične ameriške vlade in ameriške javnosti, kakor se je spravilo zadevo Lidice, ki se po svoji grozi ne more niti primerjati z grozo naših krajev in vasi? Mar naj si nakopljajo dolžnosti obveščanja ameriške vlade in ameriške javnosti na glavo slovenski uredniki, ki so itak preobloženi s svojim rutinskim, telesne in duševne moči izčrpavajočim delom?

Mi smo prepričani, da slovenski uredniki tega ne zmorejo, menimo pa, da bi to lahko storili zastopniki jugoslovanske vlade, ki se nahajajo v Zedinjenih državah. Kot vladnim reprezentantom prijateljske države so jim dani vsi pogoji, da bi se glas njih protesta slišal na najvišjem mestu v Washingtonu, s pravičnimi taktikami pa bi si utrli tudi pot v vsa uredništva tukajšnjih velikih in veljavnih listov. Razume se, da so te zadeve zvezane z gotovimi stroški, katerih se pač ni možno izogniti, saj je že slovenski kmet v svoji preprosti modrosti ugotovil, da se z golo roko ne more loviti kač.

Ali nimajo člani jugoslovanske vlade v Zedinjenih državah tudi za velikopotezno propagando med Amerikanci nobenih neobhodno potrebnih sredstev? Ali pa se morda boje, da bi s takimi sredstvi tudi Amerikance "moralno pokvarili"?

★ Kupujte vojne bonde! ★

UREDNIKOVA POŠTA

Vabilo na čitalniško sejo

Cleveland, O. — Vljudno se vabi vse članstvo Čitalnice Slovd. doma na Waterloo Rd., da se udeležijo redne mesečne seje nočoj, 26. avgusta v navadnih čitalniških prostorih. Pričetek ob 8. uri.

Čitalničarji in čitalničarke, čitalnica je ena najbolj važnih kulturnih ustanov. Ne zanemarjajte jo, prihajajte na sejo. Izposojajte in čitajte časopise in knjige ter plačujte majhne mesečne prispevke, 10c.

Torej, udeležite se seje in drugih aktivnosti čitalnice.

A. J., tajnik.

Novice iz Sheboygana

Sheboygan, Wis. — Ravno ko sem se pripravila, da zopet nekaj napišem in poročam kako se gibljemo tukaj v Sheboyganu, pa mi pride v roko list. Z veseljem sem opazila dopis iz Sheboygana. Obenem sem si pa mislila, no sedaj mi je pa Mrs. Prinsland prihranila nekaj časa, ko je opisala vse naše delovanje in sheboyganske aktivnosti.

Vredno je, da še enkrat omenim in povdarjam posebno Vseslovanski dan v Sheboyganu.

Istega popoldne, kakor je bilo že opisano, smo Slovenci in Hrvatje skupaj proslavljali Vse slovanski dan. Imeli smo tudi par dobrih govornikov. Tudi župan mesta Sheboygan je proglasil ta dan za Vse-slovanski dan in se je iste proslave tudi udeležil. Na odru so nastopili tudi pevski zbori in nam zapeli par lepih mlilih slovenskih in hrvatskih pesmic. Žene in dekleta so imele krasne narodne noše, tako da je bil pogled na pevece nekaj očarljivega.

Ameriški Slovenci se dobro zavedamo, da so taki javni shodi in priredbe potrebne za nas.

Vedno čitamo v listih, kako zatirajo, mučijo in uničujejo naš narod v stari domovini. Vse nesrečne muke in ponižanja, ki jih morajo prestajati slovenska dekleta v nemških krempljih, so nekaj groznega in tem zverinam nikdar odpustljivega.

Upamo da bo kmalu prišel čas, ko bodo dobili plačilo za svoja grda dejanja, katera počenja nad ubogim ljudstvom. Ni čudno, da se vedno bolj in bolj obračajo oči proti nam, Ameriki. Njihova in naša edina tolažba je Amerika.

Bratje in sestre Slovenci! Sedaj je čas, da se pripravimo in združimo vsi in povzdignemo naš glas, da se nas bo čulo po vsem svetu. Dolžnost je, da pomagamo vsaki po svoji moči in stojimo na strani te velike demokracije.

Podpirajmo delo našega predsednika Roosevelta, delajmo in podpirajmo armado Združenih držav, s tem da kupujemo vojne bonde in znamke.

Kadar imamo priliko me matere, da se skupaj sestanemo, pogovorimo in potožimo svoje gorje ena drugi, vzpodbujamo ena drugo, kajti dobro se zavedamo, da sedaj ni čas za kritizirati, obupati in pasti, ampak z vsilo silo začeti z delom in pomagati, ker nas naša domovina Amerika sedaj najbolj potrebuje.

Naši lastni sinovi vojaki se borijo za nas že na vseh delih sveta. — Neizbrisno nam ostane v spominu trenotek, ko se je poslavljaj sin od svojih dragih, posebno pa od ljube matere.

Zadnje njegove besede so bile, "Mama ne žaluj, kakor hitro bo konec te vojne se vrnem." Mati

vsaj v solzah, ga poljubi in pritisne na svoje srce, podari mu spomin—z besedami "Z Bogom, moj sin! Bog te čuvaj in blagoslovi na vseh tvojih potih in te pripelji srečnega nazaj."

Edina tolažba in bodrilo naših vojakov je pismo od svojih dragih.

Torej, drage matere, potrebne ste sedaj bolj kakor pa kadaj v zgodovini. Pišite, dajte pogum svojim sinovom, povejte jim, da tudi mi, akoravno ne na bojnem polju, ampak na domači fronti, skušamo vsak po svoji moči doprinesti kakšen delež v prid njim in naši domovini.

Znano nam je, da se najbolj iskušena in hrabra armada ne more bojevati brez zadostnega in potrebnega orožja, hrane, obleke in živila. To pa stane ogromnega denarja. Kakor drugod, tako tudi tukaj pri nas skušamo kolikor moramo pomagati.

Ravno v ta namen je Ameriško-slovensko združenje, priredilo piknik dne 2. avgusta v Suschstovem gozdu. Dobiček tega piknika gre v vojne namene. Program je bil povsem zadovoljiv. Najprvo je pozdravil in pohvalil Slovence župan mesta Sheboygana. Izrazil se je, da je lepo od nas Slovencev, da prirajamo take patriotske prireditve.

V imenu našega gos. župnika je nastopil naš pomožni kaplan, Rev. Dierbeck in je v lepih besedah predložil ljudem kaj pomeni za naš in našo državo vse to, kar mi tukaj prirejamo. Povdarjal je, da je tako združenje nam potrebno, bodril nas je, da naj še znanprej tako lepo skupaj z roko v roki delamo. Potem je pa nastopil vsem dobro poznani gos. E. Hicky, klerk mestnega sodišča.

Po končanem govoru so žene v belih oblekah, delavke od Rdečega križa in dekleta v slovenskih narodnih nošah, skupaj z malimi vojaki, prodajale vojne znamke in bonde.

Pevski klub Ameriškega-slovenskega združenja je nastopil v avojih lepih narodnih nošah in nam zapel par lepih slovenskih pesmic v spremstvu svoje učiteljice, Miss Plesetz in načelnice, Mrs. Valentincic. Kar je pa vse še bolj oplešalo njihov nastop, so bile tri majhne deklice oblečene v narodno obleko in po 2 vojaka na vsaki strani pevcev. Za njimi je pa plapolala krasna ameriška zastava.

Zahvalim se vsem vam skupaj, kateri ste pomagali in delali in tudi vsem tistim, kateri ste se udeležili piknika.

Pozdravim vse Slovence široma Amerike!

Mary Fale.

(Op. uredništva: Prosimo, pošljite nam prihodnjič original s strojem napisanega poročila, ne pa kopije, ker je težko čitljiva ter povzroča stavcu preveč zamude. — Pozdrav.)

O novih slikah

Zadnje čase sem si zopet nabavil nekaj premičnih slik, ki bodo uvrščene za zgodovino sedanjega življa.

Zadnja taka slika je od nedelje 16. avgusta, ki je bila posneta v kulturnem vrtu ob času, ko so častni gostje polagali vence pred spomenike, v navzočnosti krasnih narodnih noš in drugega občinstva.

Ta slika je vsestransko pomembna, ker je bila posneta na dan, ko se je izvajala tudi drama generala Draža Mihajloviča in pa škofa Barage v večernem programu, glede katere

priredbe je bilo po radiu in po ameriških časopisih poročano.

Druga slika

Je bila posneta ob priliki Primorskega dneva dne 9. avgusta na takozvanem "Kongresu" na prostorih Društvenega doma v Euclidu, kjer so se vršile velike demonstracije v prid slovenskega in jugoslovanskega naroda, za osvoboditve zaslužnih krajev naših sobratov. Ta slika je zanimiva in slikovita, vidijo se narodne noše in krožke, ter ceremonije, ki so se vršile ta dan, kakor tudi govorniki, ki so nastopali.

Tretja slika

Mervarjev pogreb, kateri se prične v Lemontu na Brezjah, tako bi ga skoro lahko imenovali, kajti, tam ju vidimo še zdrava in vesela, ko stojita med množico ljudi.

Zatem sledi slika kraja, kjer se je dogodila nesreča; ta kraj je prav dobro posnet in je v svari vsem, ki vozijo avtomobile, da se spomnijo, kako lahko so dogodki usodna nesreča, naj bo to kjerkoli, doma ali daleč od doma.

Četrta slika

Je povzeta iz 40-letnice Rev. Petra Kazimirja Zakrajška. Del te slike je bil posnet v Lemontu, drugi del se nadaljuje na Providence Heights.

Peta slika

Ta je nekaj posebnega. O priliki sem posnel siromake, pohabljen, ki se nahajajo v Warrensville zavodu "Infirmary". Tu se vidi, kakšno življenje živijo nesrečni ljudje, ki ne morejo raziti svojih udov in se največ z dvokolesnimi vozički pomikajo naprej.

Poleg tega se pa vidijo krasni vrtovi, ki se nahajajo okrog tega poslopja. Tam so številni poslopja in menda tisoče ljudi, ki iščejo zdravja ali pa čakajo, da jih reši smrt.

Še druge nove slike

kazujejo vrtove nekaterih družin, kot na primer Lauriehah na Edna Ave. in družine Bals na Lucknow Ave. Poleg tega bomo videli še zoreče hruške na Tončkinem vrtu in sliko, Sterletovega vrta na East 60th St.

Pazite na oglas v lokalnih listih, kdaj se bodo kazale te slike.

VSTAJA DOMOLJUBOV

V SLOVENIJI SE ŠIRI

The Christian Science Monitor prinaša v svoji številki od petka velik članek znanega časnika E. Berg Holt-a posebnega dopisovalca tega lista, ki stvarno in obširno opisuje položaj v Sloveniji. Kljub temu, da je dejanska situacija v nekaterih pogledih še hujska, prinaša mo ta članek in extenso:

London, 21. avgusta. — Upor je na novo zaplamljal v Sloveniji. To pripovedujejo vesti, ki so jih prejeli tukajšnji slovenski krogi; to potrjujejo tudi članki v našem časopisju.

Slovenija je ne le najmanjši od treh delov, ki sestavljajo Jugoslavijo, temveč je bila vse do zadnjega, odkar je revolucionarni preobrat privedel Jugoslavijo v vojno ob strani zaveznikov, tudi široki javnosti najmanj znana.

Jasno pa je zdaj, da Slovenci strahno trpe. Najmanj 200,000 jih je bilo iztrganih iz njihove zemlje in poginanih že takoj v začetku v južne predele Srbije.

Tó izseljevanje so izvršili Nemci v cilju, da očajojo nemško manjšino, ki je že dolgo let živela v Sloveniji in katero je Hitler porabil zato, da privede Nemce zopet v bližino Jadranskega morja in tako popravi u mik v južni Tirolski, ki ga je bil izvršil po domeni z Duce-jem ko je izselil Nemce iz te pokrajine.

Uničenje kulture

Med tem ko Nemci marljivo izseljujejo Slovence in jih zamenjajo z Nemci, so posvetili Italijani vse svoje sile uničenju slovenske kulture. Posledica je bila, da so se razvili resni nemiri, ki jih osiše imenuje včasih komunizem, včasih angleški denar.

Mnogo je dokazov zato, da se vstaja ne širi samo po nekdanjem jugoslovanskem ozemlju, temveč da zori tudi že v prej italijanskih provincih Istri in Primorju, v katerih imajo Slovenci večino.

Zanesljiva poročila potrjujejo, da so Lahi od meseca marca sem namenoma in brez potrebe porušili in požgali veliko število slovenskih krajev in polovili in internirali okoli 5,000 slovenskih častnikov ter potrepili nešteto talcev. Boji so bili tako hudi, da so bili Lahi prisiljeni poslati v te kraje posebno armado od 50.000 do 60.000 mož.

Kvizingovec

Z namenom in v upanju, da ustvarijo nesložnost med prebi-

valstvom, so si Lahi poiskali kvizingovca in ga našli v osebi generala F. Rupnika, ki so ga postavili za ljubljanskega župana.

S posebnim povdankom so tudi oznanjali v ljubljanskem časopisju različne ukrepe svoje strahovlade, vključno streljanje talcev. Po zadnjih številkah je bilo glasom laških poročil na ta način ustreljenih 23 talcev v mesecu maju, 54 v juniju in 18 v prvi polovici avgusta.

Glede slovenskega upora so Italijani v svojem lastnem časopisu priznali zanimiva in značilna dejstva.

Popolo d'Italia na primer obtožuje v svoji številki od 2. junija slovenske gerile, z namenom, da jim podbaci nedostojen način in značaj vojskovanja, da napadajo in ropajo manjše italijanske posadke.

Italijani so razočarani

Tudi Regime Fascisti je tiskal dne 6. junija značilno priznanje: najprej trdi, da so začetkom vojske Slovenci z veseljem pozdravljali "dobrodušne Lahe", ki so jim bili ljubši nego njihovi nemški tovariši, potem pa nadaljuje:

"Prevarili smo sami sebe in mislili, da bo prebivalstvo zasedenih predelov vedelo upoštevati in ceniti našo velikodušnost in našo energijo pri reševanju ekonomskih, kulturnih in zdravstvenih problemov, kakor tudi naš čut rimske pravice.

Za zahvalo pa imajo Italijani na svojem hrbtnu zdaj že skoro eno celo leto trudapolno gerilsko vojevanje.

"To je prikrita vojna. Mnogo hujska nego odprto vojskovanje. Sovražnik je povsod in vendar nikjer", se pritožuje laški časopis in omenja, da bi se to gerilsko vojskovanje moglo končati, takoj, v enem tednu, ako bi ljudstvo hotelo sodelovati z laškimi vojaškimi oblastmi.

"Mrzla" rimska pravica

Dvajset let fašistovskega gospodarstva ni bilo zadosti, da se raznarodi slovenstvo v Istri in Primorju. Niti ne, da jih privadi rimski energiji in velikodušnosti.

List zaključuje: "Napram tem slovanskim roparjem, moramo nastopati z neupogljivostjo. Napaka je bila, da smo bili velikodušni."

Tako je mnenje v današnji fašistovski Italiji. Ne bodimo torej presenečeni, da je faši-

stovsko časopisje v svoji zdravilo in odobrilo vseh višnih slovenskih talcev mesecev junija in julija četka junija sem, je v želi prepovedano stopiti to med deveto uro zvečer to uro zjutraj.

Nemci pa med tem predelih Slovenije, ki mi zasedli, kažejo jasnostjo, da bodo tam stali. "Naj nikdo ne bodo Nemci kdajkoli to deželo", je izjavil nemški leiter na Gorenjskem pohvalnem govoru ob dveh nemških nacističnih nikov, ubitih meseca slovenskih domoljubov.

Mesec dni pozneje je znan, da mu njegovo občasno dela preglednice, trdil je, da bo ta pozicija trdno zasedena, poudarja, da se ne da zgori karkoli hoče.

Izgnani iz tuje domovine

Seveda ni hotel pri sebi vzrok temu jugoslovanski triotizmu, temveč trdil, da vsega tega krivi zločin, rih geslo sta srp in kladivo. Nemški namen je, da nemčenje vsega tega slovenske, da verjame, da prav za prav sploh venci, temveč nemške ljenja.

Z neverjetno predrznostjo de celo, da je 95 odstotkov bivalstva v teh krajih "potrebnovala" blagostojne nizacije.

Oni, ki tega ne bi hoteli, pa seveda niso v živje še nadalje v tej deželi. To so vzroki, Nemci navajajo za seljevanje, o katerem govorili in ki je iztrgalo 200,000 Slovencev iz pradedne domovine in pradal brez krajarja, oddaljene kote stare Slovenije.

Laški zločini

Dalmaciji

London, 19. avgusta javno poročilo JIC) so vsi dijaki 8. razreda zije pobegnili v gozdove pridružili bojevnikom pri ljanski osvobodilni vojni. Italijani zdaj uporabljajo civilnemu prebivalstvu tinskih krajev ista maščevanja in represalije bila to že dolgo navada osvojevalcev, jim je prava strašna usoda, ki je srbske dijake v Kragujevici Šibeniku so Italijani vzeli za talce v eni sami soč mož. Porašili so dico, Zaton in Privc. "kulturni" dejanja sta nje in kazen za poraze Italijani pretrpeli v domoljubom v bližini jev.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

Hrvaški kmetje so rali obrambne čete, ki je odposlane osištinskih oblasti, ki prihod zoroovat razvoj žetve. terih slučajih so kmetje padli skladišča zaplenjenih pridelkov. Več sto so zapeli.

SODNIKOV

JOS. STRITAR

"Mati, jaz se ne morem prijaznega delati, ako nisem; če ne smem govoriti, kakor mislim, raje molčim; zato sem molčal, dokler sem mogel. Ali ko sem po nesreči blizu prišel in slišal, kako so z vami ravnali, tedaj nisem mogel več molčati; in tako se je zgodilo, kar se je moralo zgoditi prej ali pozneje."

"Ali pomisli, da je vendar le tvoj oče; sin mora potrpeti in imeti z očetom."

"Če nisem prav storil, Bog mi odpusti; ali jaz nisem mogel drugače, mati!"

"Misel je bila dobra, ali to ga je le razdražilo; bojim se, da bo zdaj še huje."

"Jaz ne mislim tako, mati, in to je moja tolažba; morebiti jih pa ravno to stregne, da se zavedo in spoznajo, kam so zagazili."

"Bog daj, da bi bilo tako, ali jaz imam malo upanja. Zdej, ko pojdeš ti, zdaj ga ne bo nič več držalo, zdaj pojde vse narazen. Sama bom zdaj, čisto sama in zapuščena, brez pomoči, brez podpore, sirota!"

In uboga žena se hudo zjoka. Sin jo tolaži:

"Ne jokajte se, mati! Kaj menite, da je meni tako lahko pri srcu? Ali zdaj ni drugega; jaz moram iti, umakniti se očetu jezi."

"To vidim, ali kaj misliš početi, kam se obrniti?"

"Najprej pojdem v mesto; tam se že dobi kaka služba, saj sem se nekaj učil in dela se ne bojim in se ne sramujem nobena, da je le pošteno. Zame se ne bojte, mati; brez skrbi boste, Bog ve, kje človeka sreča čaka."

"Ali kaj bo tvoja mati! O ko bi ne bilo otrok, vse bi pustila tudi jaz in šla bi s teboj po svetu. Tako pa moram ostati in trpeti."

"Potolažite se, mati, saj se ne ločiva na večne čase, Bog ve, morebiti se skoraj kaj premeni; mogoče, da me pokličejo oče sami domov, ko se jim poleže jeza. Sodnikov sin pri tujih ljudeh za hlapca, to jim bode strašna misel, meni ni to nič strašnega."

"Ali imaš za pot in da se preživiš, dokler ne dobiš kakega zasluga?"

"Do mesta ne potrebujem ni-

česar; in ko bom tam, dalje me ni skrb."

"Ali nekaj moraš vendar imeti za potrebo; gotovine ti ne morem dati, a dam ti, kar imam. Na, tu je nekaj zlatnine in srebrnine; Sodnikova pozdaj ni, da bi nosila ali pa tudi samo hranila take ničurnosti; kaj bi mi rekli ljudje? Vzemim in prodaj vse; kolikor potrebuješ, hrani zase, drugo mi pošlji; pripomoči moramo vsi, kolikor kdo more, da se poravna dolg. Rada bi ti dala tudi vsa svoja praznična krila, da jih vzameš seboj in prodaj v mestu, meni jih ni potreba; ali tako te ne morem obložiti, da bi bil kakor to vorna žival; pojdem pa sama v mesto, brž ko mi mo mogoče, in tam se zopet snideva."

"Mati, vi ne veste, kako mi je hudo, da moram kaj takega slišati; tako daleč smo prišli! Vendar odsvetovati vam ne morem; storite, kakor se vam zdi, da je treba. Samo to vas prosim, ne silite me, da bi vam jaz to prodajal; prebudo bi mi bilo. Hranite vse skupaj, in ako že mora biti, ako pojedete res sami v mesto, naredite s tem stvarmi, kakor se vam zdi prav, jaz ničesar ne potrebujem, mati!"

"Kakor berač pojde torej Sodnikov sin po svetu!"

"Ne tako, mati! Kakor mlad, zdrav in krepak človek pojde vaš sin po svetu, s težkim srcem pač, da vas mora tako zapustiti, a poln upanja, da se vse skoraj obrne na bolje."

"Bog daj, da se zgodi, kakor upaš, sin. Srečno hodi torej in Bog bodi s teboj povsod. Obljubi mi, da ne pozabiš nikdar in nikjer svoje uboge matere; obljubi mi, da mi boš zvesto in pogosto poročal, kje bivaš in kako se ti godi. Ne čakaj, da bi te oče klical; obljubi mi samo, da se vrneš, kakor hitro dobiš poročilo, da se je nekoliko potolažil, da ti ne brani domov!"

"Vse storim, kakor želite, mati!"

"Z Bogom, ljubi moj sin!"

Podasta si roko; nekaj časa tako stojita molče, potem mati odide.

Zalostna ločitev, Bog jima

daj veselo združenje!

Vse mirno je bilo po trgu, vse je še spalo, samo petelini so dan oznanjevali, ko je Matija odhajal. Krepko in urno je stopal s culo na palici čez ramo. Nikogar ni srečaval, nikogar dohajal, to mu je bilo po volji. Samo koncem trga je čepela stara ženica pred ubožno kočjo ob cesti. Ko ga starka zagleda, pozdravi ga prijazno:

"Bog daj dobro jutro, Matija! Kam pa, kam tako zgodaj in pa s culo na rami?"

To vprašanje ni bilo posebno prijetno mlademu popotniku, ali kaj je hotel? Molčati ni mogel in legati se tudi ne; naravnost ji torej odgovori:

"V mesto, strina!"

"Kaj praviš, v mesto?" čudi se starka ter zmajava sivo glavo. "V mesto, pa peš, Matija, peš?"

"Zakaj pa ne? dobre noge imam. Kaj pa vi tukaj tako zgodaj, strina?"

"Solnce čakam, solnce, starost ne more spati; naduha me tare, naduha. — Srečno pot to srečno se vrni."

"Bog daj!" odgovori ji Matija ter zopet urno korači dalje. "Dober človek ta Sodnikov Matija," govori starka sama pri sebi, ko je bil mladenič že daleč od nje; "dober človek, ne tak, kakor je njegov oče; Bog mu daj srečo!"

Bilo je lepo jesensko jutro; solnce je bilo še za gorami, a na jasnem nebu je bledele luna, zvezde so bile že vse ugasnile. Debele rosne kaplje so visele po travi; in glej, zdaj se že lesketajo kakor biseri v prvih žarkih vzhajajočega sonca.

Jutro, zlasti lepo jutro ima neko posebno blagodejno moč do človeške duše. Ko mine na večer dneva luč, ko tihi mrak zagrinja trdnjo zemljo, vlega se prerada neka otožnost ubogemu človeku na srce; ko je vse tiho, zbuja se skrbni črv, ki je spal v dnevnem hrupu, ter gloda in razjeda osrčje; kesanje se oglašja, bridki spomini vstajajo, obup se polasča zbežane duše. In celo ponoči! Noč ima svojo moč, nesrečno moč! Kako samega, kako zapuščenega se čuti bolnik v temni, tihi noči! A ko zasije belega dneva svet, splošijo se nočni strahovi, mora beži, ki je tlačila srce, up se povrača z blagodejno, čudotvorno svetlobo mladega dneva.

Teško noč je imel Sodnikov Matija, skrbi mu niso dale počaja; če je za nekaj časa zatislil trudne oči, mučile so ga neprijetne, težke sanje. A zdaj, ko je stopal v čistem, krepkem, jutranjem zraku, ko je videl okoli sebe vse tako okrepčano, pomlajeno in prerajeno, oživljale so se mu telesne in dušne moči, širile so se mu prsi, pristo in krepko je dihal zdravo ju-

Stari bojovnik

William Coriur, star 84 let, je še pateran iz indijanskih vojn. Slika je bila posneta na "Old Settler" pikniku v Chicagu.

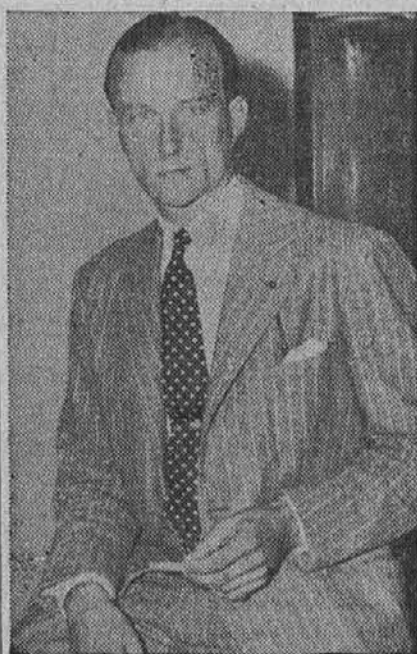
tranjo sapo, tako nekako lahko mu je bilo srce, bistro oko mu je zaupno zrlo v prihodnost.

Znana je stara, menda po vsem svetu razširjena vera, da ni dobro človeku, ko stopi zjutraj prvič iz hiše, zlasti ako gre po kakem imenitnem opravku, srečati staro žensko. Ta vera, ki se pač ni rodila kakor druge, enako pametne, v ženski glavi, gotovo ne v stari, ni se uresničila našemu popotniku. Sreča ga je čakala, veselje mu je bilo namenjeno, katerega se morebiti ni nadejal. Ko je stopal v klaneč proti Prilesju, začne mu utripati srce. Cesta drži mimo Korenove hiše, vrata bodo že odprta; ko bi ga kdo videl, a kaj drugi? ko bi ga videla — ona! Ne, takega ga ne sme videti, kaj bi si mislila? In ko bi ga vprašala, zakaj gre v mesto, ali bi ji mogel, ali bi ji smel povedati resnico? Ne, ona ga ne sme videti! A vendar bi jo sam tako rad še enkrat videl, poslovil se od nje, tako rad!

Sodnikov Matija je bil nekako čuden, poseben človek, malo podoben drugim mladim ljudem. Dasi tako veljavnega in vsaj na videz tako premožnega očeta sin, bil je skromen, resen in priden mladenič; delo mu je bilo največje veselje. V družbo svojih vrstnikov je redko zahajal, dasi bi bil lahko prvi med njimi. Bil je zdaj v letih, ko se začne mladi moški svet ozirati po dekletih. Saj mora mladega človeka, ko pride v leta, skoraj sram biti, ako nima svoje pipe in svoje izvoljene, kakor se ponaša vsak ž njo, ki ima le kolikor toliko ravne ude. Sam si vendar ne bo pripenjal cvetje za klobuk, ko gre v nedeljo k maši! Ko se zbirajo mladeniči zvečer pri vinu in se pogovarjajo o dekletih, vsi sami zmagoviti junaki, ali naj on sam tam v kotu tiči in molči, kakor da bi se zanj ne menila nobena? Kdo ima toliko poguma?

Sodnikov Matija je imel ta pogum; on se ni nikoli ravnal

"Kralj demantov"

Werner von Clemm, ki je po svoji poroki v sorodu z nemškim ministrom von Ribbentropom. Clemm se zagovarja pred federalnim sodiščem v New Yorku, ki ga obtožuje, da je bil v nacijski zaroti in da je v tej deželi prodajal demante, ki so jih nacisti naropali na Holandskem.

Pogumno jo on prvi nagovori: "Dobro jutro, Jerica, tako zgodaj že po konci?" "In ti, Matija," odgovori mu deklica, "kam tako zgodaj?" "V mesto!" Ko je videl, da se to deklici čudno zdi, ni čakal, da bi ga dalje vprašala; sam ji reče: "Da, v mesto; zakaj bi jaz ne šel kedaj v mesto, in zakaj ne peš, ako se mi ljubi?" "Tod v mesto, zakaj ne po cesti?"

Zdej je bil nekoliko v zadregi; prahu ni bilo še zdaj po cesti, in bližnja pot tudi ni bila okolo vasi. Resnice ji vendar ni mogel povedati, malo laži v taki sili in zadregi morda vendar ne bo toliko pregreha:

"Lepša pot se mi je zdela po vrtilih."

Kdor ni vaje lagati, se mu pozna pri najmanjši poskušnji, da ne govori resnice. Matija je videl, da se deklici ne zdi prav verjetno, kar pravi. Da bi ne

zabredel še globlje, ter sklence razodeti. "Veš kaj, Jerica, rayno tebi, česar ni dal nikomur. Z očes sprija, z doma moram sam ne vem kam, nato." "To je žalostno, M so hudi nate? Ne d riti?" (Dalje prihodi)

"We cannot have all if our soldiers and sailors have all they need." — Franklin D. Roosevelt

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici kar je umrla naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mati

Frances Znidaršič

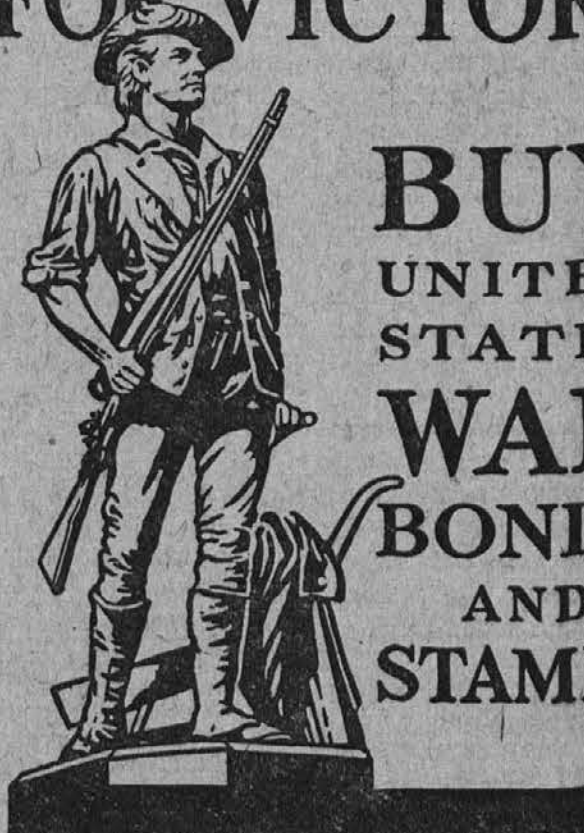
Zatislila je svoje blage oči dne 26. avgusta, 1941

in ran izbrisal ni še čas. Srečno smo mi skupaj Eno leto je poteklo, in se vedno med nami kar si zapustila nas. Kruta smrt Te nam je Težka bila je ločitev. Zdej počivaš v grobu! Spavaj mirno — snivaj sladko!

FRANK, soprog
FRANK, AUGUST in EDWARD, sinovi
OLGA POJE, hči

V Clevelandu, Ohio, dne 26. avgusta, 1942.

FOR VICTORY

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back up with ships and tanks and guns! But that takes help from your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember... just one Bond can't beat Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps a day!

Bonds cost \$18.75 and up... and they pay you one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢, up... soon total the price of a Bond if bought regularly! Help our boys on the fighting fronts wherever they be! Buy War Savings Bonds as an investment for you and your country.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

What You Buy With WAR BONDS

Barbed wire used by Uncle Sam's fighting forces is vastly different from that used on American farms. Army and Marine barbed wire is much heavier and the barbs, about three inches in length, are more vicious than ordinary barbed wire.

The Marine Corps pays fifty cents for each twelve yards, or 36 feet of this specially manufactured barbed wire. The Army and Marine Corps needs thousands upon thousands of feet for defensive warfare. Your purchase of War Bonds and Stamps will insure sufficient quantity for their needs. Invest at least ten percent of your wages in War Bonds every pay day.

U. S. Treasury Department